

El Racó de la Història

ELS DOMICILIS DE L'ACADÈMIA DE MEDICINA

Jacint Corbella i Corbella

Acadèmic numerari

Entre els papers antics de l'Acadèmia hem trobat un document fet pel doctor Lluís Suñé i Molist que porta el títol *"Datos o noticias históricas referentes a la casa que posee la Academia de Medicina en la calle de los Baños Nuevos número 9"*. Són tres pàgines manuscrites en bona lletra. Tot i que les coses que diu són conegudes, però de manera dispersa, creiem que val la pena transcriure'l per posar a l'abast dels estudiosos actuals una informació que ha tingut poca difusió. El text manuscrit és en castellà, i ara en fem només la transcripció i traducció. Pel context creiem que està fet l'any 1913.

"DADES O NOTÍCIES HISTÒRIQUES REFERENTS A LA CASA QUE TÉ L'ACADÈMIA DE MEDICINA AL CARRER DE BANYS NOUS NÚMERO 9.

Els domicilis de l'Acadèmia en el segle XVIII van ser:

- *Des de 1770 al 1779.* En el domicili particular del Dr. Sanpots, i en absència d'aquest a la casa del doctor Güell.

- *Des de 1779 al 1788.* Una sala que li cedia l'Ajuntament, als baixos de les Cases Consistorials, prèvia petició.

- *Des de 1788 al 1789.* Unes sales de la capitania general, ofertes pel general Comte del Asalto, coneixedor que l'Ajuntament havia disposat que l'Acadèmia desallotgés la dependència de les Cases Consistorials.

- *Des de 1789, de març a setembre.* Traslladat a Madrid el Capità general, el seu successor no va voler més acadèmies a la capitania. De moment l'Acadèmia va allotjar-se en els domicilis dels doctors Pere Güell i Benet Coll.

Al segle XIX:

- *Des de 1790 a 1820.* Unes peces o sales de l'antic Palau dels Comtes, amb finestres i reixes al carrer de la Tapineria, i amb entrada per la plaça del Rei. En aquell temps l'edifici era conegut com *"la Inquisició"*.

Per R.O. d'11 de setembre de 1789 S.M. va concedir en propietat i perpètuament, a l'Acadèmia una sala de l'esmentat Palau de la

Inquisició, de la qual va prendre possessió el 22 d'octubre de 1789, davant del notari Froch, el Governador D. Alejandro Arroyo de Rosas i el Capità d'Enginyers D. A. Estramiana.

- *Any 1821.* L'Acadèmia, descontenta del Palau de la Inquisició, va demanar al govern fer la permuta d'aquell local amb una de les cases de la Pròcura dels Cartoixans de Scala Dei, situada al carrer dels Banys, i per R.O. d'11 de setembre de 1821 es va accedir a aquesta permuta, doncs per la desamortització dels bens eclesiàstics aquesta Casa havia passat a l'Estat, i podia vendre-la, cedir-la o donar-la.

Des de l'any 1823 a finals de 1824. L'Acadèmia va perdre aquesta possessió i hagué de desocupar la casa perquè els monjos cartoixans de Scala Dei la van reclamar i el Rei va manar que es posés immediatament la plena possessió d'aquella casa.

Des de 1824 a 1835. A conseqüència d'aquest fet l'Acadèmia es va veure obligada a tornar a aixoplugar-se a la sala de l'antic Palau de la Inquisició.

Des d'octubre de 1835 fins a l'actualitat. L'Acadèmia va recuperar (a conseqüència del que es va acordar l'11 d'octubre de 1835, per la Comissió especial d'administració i recaptació de Monestirs i Convents suprimits a Catalunya), la possessió de la Casa sense interrupció ulterior.

Després d'un llarg expedient, una R.O. de 19 d'agost de 1850, va declarar ben feta la permuta i va manar que l'Acadèmia continués en possessió de la finca, i que quedés sense efecte la R.O. de 15 de juliol de 1843, per la que es disposava que l'Estat es tornés a fer càrrec d'aquesta.

El 1878, en ocasió d'unes obres de paleta, per les quals es va demanar permís a l'Ajuntament, aquest va reclamar els títols de propietat, i com que no hi eren, l'advocat senyor Manuel Duran i Bas va disposar que es fes un expedient de possessió, el qual es va fer en regla, quedant la finca inscrita en el Registre de la Propietat (foli 231 del llibre 308 d'Orient; Finca 2026, inscripció 2a, dia 27 de novembre de 1882).

El Sr. Duran i Bas (27 de març de 1879) va dir el següent:

«Tot i que la concessió de la finca l'ha obtingut l'Acadèmia per una finalitat concreta i determinada, com és la celebració de Junes, és indubtable que té el domini de la Casa, doncs la permuta es titol trasllatiu d'aquest dret i el tenia l'Acadèmia sobre una sala del Palau de la Inquisició. Més encara: la R.O. de 19 d'agost de 1850 va declarar que la permuta estava ben feta, després de constar en l'expedient que l'Estat havia rebut el preu en venda de la sala del Palau de la Inquisició. De manera que, encara que fos per una finalitat determinada, l'Acadèmia té el títol civil de domini sobre la finca. Amb tot això, al meu entendre, és convenient inscriure aquest dret en el Registre de la Propietat, 1er. Per evitar que en cap altra època en que hi hagi un canvi polític tornin a reproduir-se els fets de 1823. i 2n. Per a poder exercitat contra tercers si cal tots els drets inherents al domini, etc.»

(A conseqüència de tot això es va inscriure com s'ha dit més amunt)

Resum: Que l'Acadèmia té possessió d'aquesta casa, en el pis principal de la qual està instal·lada com a Corporació (amb l'arxiu al pis 2n. o últim) des de l'any 1835. Que la casa és vella i antiquada i petita. Que en aquests 78 anys, sovint hi ha hagut la necessitat de fer reparacions costoses, amb terres que s'esquerdaven bigues que es podrien, i juntes que no tancaven, etc. I tot amb amenaça de ruïna, a banda de que es tracta d'un local mesquí”.

Signa: **Lluís Suñé**, que era el secretari.

Per les referències el paper correspon cap a l'any 1913. Suñé va morir a les acaballes de l'any següent, 1914. L'Acadèmia va continuar en aquesta casa fins a l'any 1929, en que va traslladar-se al magnífic edifici que havia estat seu del Col·legi de Cirurgia, després de la

facultat de Medicina, de 1843 a 1906, i després abandonat fou un temps escola de mestres. Més tard es va cedir a l'Acadèmia de Medicina.

Lluís Suñé i Molist va ser el primer secretari “perpetu” de l'Acadèmia. Va ser un otorinolaringòleg molt destacat. Havia nascut a Barcelona l'11 de gener de 1852. Es va llicenciar l'any 1874 i ben aviat va ser metge de les Cases de Socors de Barcelona, durant uns pocs anys, de 1875 a 1881. Va ser un dels fundadors de “*El Laboratorio*”, que es juntà amb l'Acadèmia, formant l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques, de la que fou president l'any 1889.

L'any 1886 va ingressar a l'Acadèmia de Medicina, amb un discurs sobre “*Higiene del espíritu*”, amb resposta de Josep Cabot i Rovira. També va fer la lliçó inaugural de curs de l'any 1898, amb el tema “*El oído en sus relaciones con el organismo*”. Va tenir una activitat molt extensa com a ORL. Tenia una considerable facilitat per a escriure i amb el pseudònim de “*Emilio Solá*” va publicar una novel·la “*Misterios del Hospital*” que és un retrat de la vida mèdica del seu temps. Va ser secretari fins a la seva mort a Barcelona el 5 de desembre de 1914, quan tenia 62 anys. Va estar sempre en el vell edifici del carrer dels Banys Nous, que esmenta en aquest escrit. Va treballar molt amb els documents de l'arxiu de l'Acadèmia i va recollir amb la seva lletra de bona caligrafia i regular, un catàleg que es conserva en deu llibres. És l'index d'una bona part dels documents de l'Arxiu de l'Acadèmia, que encara avui és una font imprescindible per a conèixer molts aspectes de la nostra història.

També va ser el cap d'una nissaga que ha fet un llarg servei a l'Acadèmia. El seu fill, **Lluís Suñé i Medan** (1881-1967) va ser també ORL i acadèmic. Llicenciat el 1903, doctorat el 1904 amb un treball sobre “*Reflejos de origen nasal*”, ingressà a l'Acadèmia el 1923 i va ser vicesecretari des del 1926, secretari interí el 1935, fins el 1946 i secretari general de 1946 a 1963 en que fou substituït pel doctor Bel·larmí Rodríguez Arias.

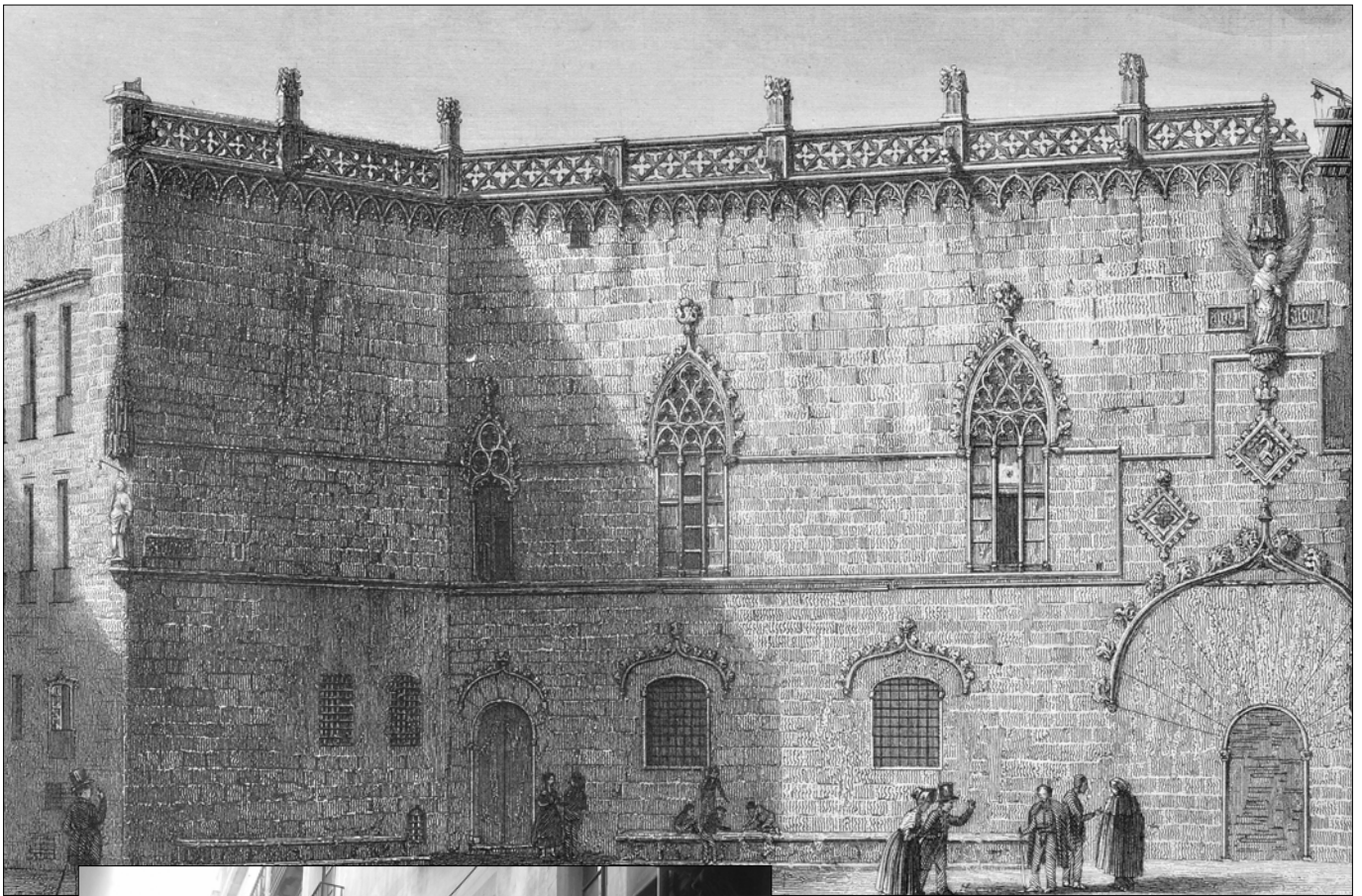
Gendre de Suñé i Molist fou **Benet Olivé i Rodés**, farmacèutic, conegut principalment per ser l'iniciador d'una nissaga dedicada a les anàlisis principalment d'aigües i que encara és ben activa. Fou vicesecretari de 1910 a 1926 i tresorer de 1927 a 1963. Ingressat el 1908, morí l'any 1970, als 89 anys. El fill d'aquest, **Benet Olivé i Suñé**, nét de Suñé i Molist, (1905-1988), també farmacèutic, fou acadèmic afí des l'any 1965 fins a la seva mort el 1988.

1

2

3

4

1. Lluís Suñé i Molist
2. Lluís Suñé i Medan
3. Façana lateral de l'Ajuntament de Barcelona, seu de l'Academia Médico Práctica de Barcelona al segle XVIII.
4. Imatge actual de l'antiga seu de la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona situada al número 9 del carrer dels Banys Nous.